

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA OSNOVNE ŠOLE MOZIRJE

Mozirje, 15. 9. 2023

**Ravnateljica
Petra Klepec**

V skladu s 60. e členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K; v nadaljevanju: ZOsn) je Svet Osnovne šole Mozirje sprejel **Pravila šolskega reda**, ki natančneje opredeljujejo:

1. dolžnosti in odgovornosti učencev,
2. načine zagotavljanja varnosti,
3. pravila obnašanja in ravnanja,
4. vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
5. organiziranost učencev,
6. opravičevanje odsotnosti in
7. sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Pravila so obvezujoča za vse udeležence vzgojno-izobraževalnega procesa v času izvajanja vseh šolskih dejavnosti, tako v prostorih šole kot tudi izven nje (šolsko dvorišče, športna igrišča, parkirišča z dovozom), kjer se dejavnosti izvajajo (npr. športni, kulturni, tehniški, naravoslovni dnevi, ekskurzije, šola v naravi ipd.). Pravila veljajo tudi na vseh prireditvah in predstavah, ki se jih učenci udeležujejo v organizaciji šole.

Zapisano se smiselno uporablja tudi za učence s posebnimi potrebami, če z ustrezno dokumentacijo ni drugače določeno.

Pravila so oblikovana na osnovi Vzgojnega načrta šole, Hišnega reda šole in zakonodaje ter v zvezi z njo sprejetimi predpisi in notranjimi akti šole.

Vsebina

1. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV	4
1.1. Učenci:	4
1.2. Dežurni učenec v kuhinji.....	5
2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI.....	5
2.1. Preventivni ukrepi:	5
2.2. Aktivni ukrepi:	6
3. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA	6
3.1. Prihod v šolo in odhod domov	6
3.2. Pouk in odmori	8
3.3. Zapuščanje šolskih in drugih prostorov	9
3.4. Zajtrk, malica in kosilo	9
3.5. Skrb za lastno zdravje in varnost ter varnost in zdravje drugih	10
4. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL	10
4.1. Vrste vzgojnih ukrepov.....	11
4.2. Vzgojni opomini.....	13
4.3. MOTEČE VEDENJE PRI POUKU – KORAKI VZGOJNEGA UKREPANJA.....	14
5. ORGANIZIRANOST UČENCEV	14
6. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI.....	15
6.1. Napovedana odsotnost	16
6.2. Oprostitev sodelovanja iz zdravstvenih razlogov	16
6.3. Neopravičeni izostanki	16
7. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV	17
8. VELJAVNOST ŠOLSKEGA REDA OŠ MOZIRJE	17

1. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

1.1. Učenci:

- spoštujejo hišni red, pravila šolskega reda, sprejete dogovore oziroma opozorila delavcev šole;
- spoštujejo pravice delavcev šole in učencev;
- imajo spoštljiv in strpen odnos do vseh oblik drugačnosti (individualnost, spol, rasa, etnična pripadnost, veroizpoved, posebne potrebe ...);
- redno in točno obiskujejo pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- sodelujejo pri urejanju šole in šolske okolice in imajo spoštljiv odnos do narave;
- izpolnjujejo svoje učne in druge šolske obveznosti;
- ne ovirajo in ne motijo učencev in učiteljev pri delu;
- v šoli in izven nje skrbijo za lastno zdravje in varnost ter ne ogrožajo zdravja in varnosti drugih;
- v primeru lastne ogroženosti ali ogroženosti drugega takoj obvestijo strokovnega delavca šole;
- varujejo ter odgovorno ravnaajo s premoženjem šole, z lastnino učencev in delavcev šole;
- šolsko informacijsko-komunikacijsko tehnologijo uporabljajo varno in v skladu z dogovori na šoli;
- imajo odgovoren in spoštljiv odnos do šolske dokumentacije, ki jo vodi in izdaja osnovna šola;
- sodelujejo pri dogovorjenih skupnih akcijah in dejavnostih ter odgovorno zastopajo šolo navzven;
- uporabljajo besede: prosim, hvala, oprostite;
- vljudno pozdravljajo in v komunikaciji uporabljajo vljudnostne izraze;
- so strpni, ne žalijo drugih učencev, ne zasmehujejo sošolcev ali drugih ljudi;
- razvijajo kulturo govora in spoštljive medsebojne odnose.

1.2. Dežurni učenec v kuhinji

Dežuranje v šolski kuhinji se izvaja po presoji vodstva šole, če splošne okoliščine dežuranje dopuščajo (dežuranje se ne izvaja v času epidemij in ostalih razmer, v katerih bi lahko bila ogrožena varnost dežurnega učenca).

V kuhinji dežurajo učenci 6. in 7. razreda predmetne stopnje. Vrstni red dežurstva določi razrednik.

Naloge dežurnega učenca v kuhinji in pravila dežurstva:

- dežurstvo traja od 7.30 do 13.45;
- učenec upošteva navodila tehničnega osebja in dežurnih učiteljev v jedilnici;
- učenec pregleda, da so mize, na katere bo postavil malico, čiste;
- pomaga pri pripravi malice;
- po malici počisti mize v jedilnici in po potrebi okoli miz tudi pomete;
- v jedilnici ugasne luči, ki so prižgane po nepotrebnem;
- v času dežurstva ne zapušča jedilnice, razen ko mora razvoziti malico;
- po kosilu pomaga kuharjem pospraviti ostanke hrane s krožnikov;
- pobriše mize, poravna stole in pospravi vozičke za hrano;
- opozarja učence na pravilno ločevanje odpadkov;
- poskrbi, da je po končanem dežurstvu jedilnica (mize in stoli) pospravljena in čista.

2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

Šola za zagotavljanje varnosti učencev in preprečevanje nasilja nad učenci in med njimi ter nad delavci šole izvaja preventivne in aktivne ukrepe.

2.1. Preventivni ukrepi:

- Svetovanje in usposabljanje učencev za varno uporabo pripomočkov, naprav in opreme;
- preprečevanje dostopa do nevarnih snovi in naprav za učence;
- zagotavljanje, da so objekti, šolski prostori, učila, oprema, stroji in naprave v skladu z veljavnimi normativi in standardi in omogočajo varno izvajanje dejavnosti;
- usposabljanje delavcev za varno delo;
- varovanje osebnih podatkov;

- zagotavljanje ustreznega števila spremljevalcev za izvajanje dejavnosti izven šole (ekskurzije; športni, naravoslovni, kulturni in tehniški dnevi; tekmovanja; šole v naravi ...);
- zagotavljanje ustrezne opreme učencem, ki sodelujejo pri urejanju šole in šolske okolice;
- izvajanje različnih preventivnih dejavnosti na temo varnosti in nasilja (tudi v sodelovanju s Policijsko postajo Mozirje, CSD, zunanjimi izvajalci ...);
- zaradi zagotavljanja večje varnosti učenci ne prihajajo v šolo z motornimi kolesi ali električnimi skiroji, ampak peš, s kolesom, s šolskim prevozom ali v spremstvu odrasle osebe.

2.2. Aktivni ukrepi:

- organiziranje dežurstev v šolskih prostorih in na šolski avtobusni postaji – podrobneje opredeljeno v Hišnem redu šole (izvajajo ga delavci šole);
- nadziranje vstopa obiskovalcev šole;
- opredeljen je način prihoda učencev v šolo in odhoda iz nje;
- oblikovani so ukrepi za primere nezgod in epidemij (za zgoraj zapisane ukrepe glej Hišni red šole);
- oblikovanje oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi;
- vključevanje učencev 4. in 5. razreda v tečaj za vožnjo s kolesi in opravljanje kolesarskega izpita;
- izvajanje nadzora v primeru suma prinašanja nevarnih predmetov ali snovi v šolo.

Šola ima za posamezne ukrepe izdelana navodila za strokovne delavce ter pravila obnašanja in ravnanja za učence.

3. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

V medsebojnih stikih učenci, učitelji in starši upoštevajo osnovna pravila bontona, razredne in šolske dogovore. Do delavcev šole, učencev in obiskovalcev imajo strpen, prijazen, vljuden in spoštljiv odnos.

3.1. Prihod v šolo in odhod domov

- Pouk se prične ob 8.20, predura pa ob 7.30;
- Učenci prihajajo (vstopajo) v šolo 10 minut pred pričetkom pouka. Na poti v šolo in iz nje učenci upoštevajo pravila prometne varnosti.

- Starši, ki učence v šolo pripeljejo z avtomobilom, uporabljajo parkirišče pri športni dvorani.
- Učenci, ki se v šolo pripeljejo s kolesom, morajo imeti opravljen kolesarski izpit in po predpisih opremljeno kolo, ki ga ob prihodu shranijo v za to namenjena stojala. Šola za kolesa ne prevzema odgovornosti.
- Učenci 1. razreda prihajajo v šolo v spremstvu staršev ali druge pooblaščen osebe.
- Učenci, ki prihajajo v šolo in/ali odhajajo domov s šolskim prevozom, počakajo na pouk (odhod domov) v varstvu vozačev. Za učence, ki zavrnejo varstvo vozačev in ga ne želijo obiskovati, šola do začetka pouka oziroma od konca pouka do organiziranega šolskega prevoza ne prevzema odgovornosti. O neobiskovanju varstva vozačev šola obvesti starše učenca.
- Učenci 1. razreda počakajo na pouk v jutranjem varstvu.
- Za učence, ki prihajajo v šolo pred 6.15, je jutranje varstvo po predhodnem dogovoru organizirano v enoti Vrtca Mozirje.
- Učenci odložijo vrhnja oblačila in obutev v garderobi oziroma v garderobni omarici in se preobujejo v neдрseče copate.
- Vsak učenec mora skrbeti za svoj prostor v garderobi, ki mora biti vedno urejen (oblačila obešena, čevlji oz. copati zloženi, omarica na predmetni stopnji zaklenjena).
- V primeru izgube ključa garderobne omarice učenec sam poskrbi za novega.
- V primeru okvare, povzročene škode oz. kraje je učenec dolžan takoj obvestiti razrednika.
- Gibanje staršev, obiskovalcev in najemnikov prostorov po šoli je omejeno.
- V učilnice lahko vstopijo starši in obiskovalci samo z dovoljenjem učitelja.
- Učenci v šolo vstopajo sami. Starši učencev 1. razreda ob prihodu otroke spremljajo do vhoda in jih ob odhodu počakajo pred prostori šole.
- Starši, ki prihajajo po učence, ki so v podaljšanem bivanju, le-te počakajo pred šolskimi prostori ali na igrišču. Odhod učenca obvezno javijo učitelju.
- Učenci lahko izjemoma zapustijo šolo v času pouka le, če za odhod pisno ali osebno zaprosijo starši.
- Po pouku oz. zaključenih šolskih dejavnostih učenci zapustijo šolo ali gredo v varstvo vozačev oziroma v podaljšano bivanje.
- Učenci se po nepotrebnem ne vračajo in se ne zadržujejo v garderobah in ostalih šolskih prostorih ter na šolskih zunanjih površinah.
- Če učenci v šoli pozabijo stvari, se praviloma ponje ne vračajo v popoldanskem času.
- Učenci, ki obiskujejo izvenšolske dejavnosti, se po koncu le-te praviloma ne vračajo v podaljšano bivanje.

3.2. Pouk in odmori

- Učenci prihajajo redno in točno k pouku, ki je določen z urnikom, ki ga poznajo vsi učenci in učitelji.
- Ob zvonjenju so učenci v učilnicah. Na začetek pouka mirno počakajo na svojem mestu in imajo pripravljene šolske potrebščine.
- Učitelj učno uro začne in konča točno.
- Na začetku učne ure se učitelj in učenci pozdravijo.
- Učitelj na začetku ure uredi dokumentacijo dela oddelka, med drugim preveri prisotnost učencev pri pouku.
- Reditelji sporočijo učitelju morebitne odsotne učence, vodstvu šole pa odsotnost učitelja, če ta traja več kot 5 minut po začetku učne ure. Odsotnost učiteljev in nadomeščanja le-teh so objavljena na oglasni deski in na eAsistentu.
- Učenci, ki zamudijo, potrkaajo na vrata učilnice, pristopijo k učitelju in se opravičijo zaradi zamude.
- Učenci dosledno upoštevajo navodila učiteljev, aktivno sodelujejo pri pouku ter opravljajo domače naloge.
- Učenci ne ovirajo in ne motijo drugih učencev in učiteljev pri delu.
- Učenci med poukom ne žvečijo žvečilnih gumijev, ne uživajo hrane in pijače.
- Učenci v šolo ne prinašajo predmetov, ki jih pri pouku ne potrebujejo.
- Učenci ob koncu ure zapustijo urejen prostor.
- Uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav v času pouka, med odmori in v času izvajanja drugih dejavnosti (kulturni, športni, tehniški, naravoslovni dnevi, prireditve, proslave ...) v šoli in izven šole je prepovedana. Uporaba teh naprav se dovoli samo v izjemnih primerih, po predhodnem dogovoru med razrednikom ali učiteljem ter vodstvom šole.
- Med odmori se učenci pripravijo na naslednjo uro, ne povzročajo nereda in se po nepotrebnem ne zadržujejo na hodnikih.
- Odmori so namenjeni zračenju prostorov, odhodom na stranišče, mirnemu pogovoru in pripravi na naslednji učno uro.
- V prostore šole vstopajo učenci primerno urejeni. V času bivanja v šoli ni dovoljeno nositi kapuc, kap in majic z žaljivimi napisi.
- V šoli je organiziran fizični nadzor, zunaj šole pa video nadzor za zmanjševanje možnosti poškodovanja zgradbe, naprav in učil ter za zagotavljanje varnosti oseb v šolskem prostoru. Razpored dežurstev za nadzor je usklajen z Letnim delovnim načrtom šole in z razporedom, ki ga pripravi ravnateljica in pomočnica ravnateljice.

3.3. Zapuščanje šolskih in drugih prostorov

- Učenci v času pouka in drugih šolskih dejavnosti praviloma ne zapuščajo šole.
- Učenci lahko med poukom oziroma v času šolskih dejavnosti izjemoma zapustijo učilnico, telovadnico, šolo, igrišče ali drug prostor le z dovoljenjem učitelja. V nasprotnem primeru učitelj obvesti razrednika in vodstvo šole, razrednik pa obvesti starše učenca.
- Predčasen odhod iz šole oz. organizirane šolske dejavnosti ali odsotnost od posamezne ure dovoli razrednik, če za to ustno ali pisno zaprosijo starši. Učenec pa o odsotnosti obvesti učitelja, ki izvaja uro.
- V primeru zdravstvenih težav (vročina, bruhanje, slabost ipd.) učitelj obvesti razrednika, ki pokliče starše in se dogovori o odhodu učenca domov.
- V primeru poškodbe strokovni delavec takoj nudi učencu prvo pomoč in takoj ko je možno obvesti razrednika in vodstvo šole. Razrednik obvesti starše učenca.
- Glede na težo poškodbe v dogovoru s starši učenec ostane v šoli ali ga prevzamejo starši (domača oskrba/zdravnik). V primeru, da učenec potrebuje nujno medicinsko pomoč, se takoj pokliče zdravstveni dom oz. številko 112.
- Učenci 1. razreda nikoli ne smejo oditi iz šole sami, ampak obvezno v spremstvu staršev ali s strani staršev pooblaščenih oseb. Ob prihodu in odhodu s šolskim prevozom učenca spremlja učitelj.

3.4. Zajtrk, malica in kosilo

- Zajtrk za prijavljene učence je od 6.45 do 7.00 v učilnici jutranjega varstva.
- Sadni zajtrk učenci pojejo v razredih ali v jedilnici.
- Učenci imajo odmor za malico po prvi ali drugi učni uri.
- Učenci malicajo v razredih, spremlja jih učitelj, ki je imel pred malico v oddelku pouk.
- Učitelji so v času malice z učenci.
- Učenci spoštljivo ravnajo s hrano in jo kulturno pojedjo na svojem prostoru. Po malici pospravijo ostanke hrane, embalažo, posodo in jedilni pribor. Dežurni učenci pravočasno vrnejo posodo in ostanke malice v kuhinjo.
- Popoldanska malica je po 15. uri.
- Kosilo je od 12.00 do 14.15. Vsak učenec, ki kosi v šoli, dobi svojo kartico, ki jo redno prinaša h kosilu. Če jo poškoduje ali izgubi, dobi novo, vendar jo mora plačati.
- Učenci kulturno zaužijejo kosilo v jedilnici.
- Po končanem obroku pospravijo za seboj.
- V jedilnici učenci upoštevajo navodila kuhinjskega osebja, dežurnega učitelja, dežurnega učenca in ostalih zaposlenih.

- Učenci, ki nimajo kosila, se v tem času ne zadržujejo v jedilnici.

3.5. Skrb za lastno zdravje in varnost ter varnost in zdravje drugih

V šolskih prostorih, na zunanjih šolskih površinah in v drugih prostorih, kjer se izvajajo šolske dejavnosti, je prepovedano:

- izvajanje kakršne koli oblike nasilja (fizično, psihično, spolno);
- uporabljanje, prinašanje ali prodajanje pirotehničnih sredstev;
- kajenje;
- prinašanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih ali zdravju škodljivih snovi ter napeljevanje drugih k takim dejanjem;
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih snovi;
- nošenje predmetov, ki ogrožajo zdravje in življenje;
- uporabljati in hraniti rolerje, rolke in skiroje (na zunanjih šolskih površinah se hranijo na lastno odgovornost);
- odtujiti ali namerno poškodovati premoženje šole, lastnino učencev ali delavcev šole.

4. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

Učenec, ki ne izpolnjuje dolžnosti ali krši hišni red, pravila šolskega reda, sprejete dogovore in opozorila delavcev šole, stori kršitev.

Pri odločanju za vrsto, obliko in intenzivnost vzgojnega delovanja šola upošteva teže kršitve in razvojne posebnosti učencev. Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko razredniku poda vsak delavec šole.

Univerzalni vzgojni ukrep ne obstaja. V primeru kršitve se pedagoški delavec ali pedagoški zbor odloči za ustrezen vzgojni ukrep, ki je opredeljen v teh pravilih.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonskimi, podzakonskimi predpisi in akti šole. Vzgojni ukrepi so namenjeni nudenju pomoči, podpore ter vodenju učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja.

Pri izvajanju vzgojnih ukrepov mora šola dosledno upoštevati naslednja načela:

- učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice;
- spore je potrebno najprej reševati na miren način;

- uporablja se načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi od najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo;
- izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.

V eDnevnik lahko prekrške učencev vpisujejo vsi strokovni delavci šole in o tem obvestijo razrednika učenca.

4.1. Vrste vzgojnih ukrepov

- **Svetovalni pogovor** je pomoč učencem pri reševanju problemov (individualnih, znotraj oddelka). Izvajajo ga razrednik, učitelji, svetovalni delavci in drugi strokovni delavci. Oseba, ki je zaznala kršitev, učenca čim prej po ugotovljeni kršitvi pokliče v diskreten prostor in učencu razloži, kakšno kršitev je ugotovila. Učenec lahko poda svoje mnenje o učiteljevi ugotovitvi. Učitelj o svojem pogovoru z učencem napiše zaznamek. Oseba, ki je zaznala kršitev, mora učenčevega razrednika o tem čim prej seznanimi. Za tem le-ta opravi pogovor z učencem. Če strokovni delavec ali razrednik nesporno ugotovi, da je učenec kršil pravila Šolskega reda in je v teh pravilih za ugotovljeno kršitev predpisan ukrep, na podlagi načela individualizacije vzgojnih ukrepov izreče učencu vzgojni ukrep, ki je sorazmeren s težo in pogostostjo kršitve.
- **Obveščanje staršev**
Razrednik po telefonu ali pisno obvešča starše o kršitvah in jih povabi na pogovor, ki mora biti v prostorih šole. Pri razgovoru lahko sodelujejo tudi šolski svetovalni delavec, ravnateljica, pomočnica ravnateljice in strokovni delavec, ki je bil prisoten pri prekršku. Po pogovoru razrednik zapiše zaznamek.
- **Opravičilo** je osnova kulturnega vedenja in se praviloma uporablja ob vseh prekrških.
- **Odvzem predmeta**
Učencu se odvzame predmet, s katerim ogroža varnost oz. onemogoča nemoten pouk. Strokovni delavec, ki je predmet odvzel, o tem obvesti starše ter se dogovori o nadaljnjem ukrepanju.
- **Restitucija oziroma povračilo** izvira iz kršitve in je poravnava povzročene škode na materialnem, socialnem, psihološkem ali etičnem področju. Ta ukrep se uporabi v tistih primerih, ko se utemeljeno pričakuje pozitiven vpliv na učenca.
- **Ukrepi, ki učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti:**
 - priprava govorne vaje na določeno temo (spoštljivost, strpnost, enakovrednost in enakopravnost, integriteta, vključenost in izključenost, sprejemanje drugačnosti, ...);

- priprava pisnega poročila o kršitvi;
- pogovor o kršitvi v razredu na razredni uri, izpostavitve problematike v razredu;
- (javno) opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega;
- obiskovanje delavnice lepega vedenja;
- pomoč učitelju v oddelku podaljšanega bivanja, dopolnilnem pouku ...

- **Nadomesten vzgojno-izobraževalni proces v šoli, odstranitev iz razreda**

Kadar učenec s svojim vedenjem povsem onemogoča normalno izvedbo pouka ali ogroža zdravje in varnost sebe ter drugih učencev, se zanj lahko začasno organizira nadomestni pouk izven njegovega oddelka. Učenca iz razreda odstranimo tudi, če žali učitelja ali mu grozi. V takšnem primeru učitelj učenca takoj odstrani iz skupine in ne velja načelo postopnosti ukrepanja. Učenca iz razreda odstranimo tudi, če ogroža svojo varnost ali varnost drugih. V tem primeru se takoj obvesti svetovalno službo, razrednika in starše. Po potrebi se obvesti tudi CSD in/ali policijo. Tudi v tem primeru ne velja načelo postopnosti ukrepanja.

Učenec mora ves čas odsotnosti iz oddelka imeti zagotovljen nadzor pedagoškega delavca, ki ga določi vodstvo šole. Učitelj, ki je poučeval v času, ko učenca ni bilo v oddelku, naknadno preveri delo učenca. Cilj tega ukrepa je vzdrževanje jasno postavljenih meja sprejemljivega vedenja. Sam postopek izpelje učenčev razrednik na pobudo učiteljev, ki učenca učijo.

Ukrep se lahko uporabi tudi kot preventivni ukrep prepovedi sodelovanja v šoli v naravi ali v ostalih dejavnostih izven šolskega prostora za tistega učenca, ki se kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom še vedno vede nesprejemljivo in ogrožajoče. Zanj se odloči učenčev razrednik po posvetovanju z vodstvom šole in ostalimi pedagoškimi delavci, ki učenca dobro poznajo. Učencu se omogoči vključitev v nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

- **Mediacija** je postopek, v katerem se učenci, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe – mediatorja – pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo mnenje, ideje, težave in strahove, si izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Namen mediacije je, da sprti učenci sami prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija krepi oziroma na novo vzpostavi odnos zaupanja in spoštovanja med sprtimi učenci. Zaključi se z mediacijskim dogovorom. Mediator je lahko usposobljena nevtralna odrasla oseba (strokovni delavec šole) ali vrstnik (vrstniška mediacija s pomočjo mentorja).

- **Povečan nadzor in dodatno spremstvo za otoka**

Razrednik oddelka, v katerem so eden ali več vedenjsko težavnih učencev, se o tem ukrepu dogovori z vodstvom šole, ki določi dodatnega spremljevalca. Ukrep je namenjen tistim učencem, ki so izrazito nepredvidljivi, pogosto kršijo pravila šolskega reda, ne upoštevajo navodil pedagoških delavcev ali celo ogrožajo svoje sošolce ali

sebe. Primerno pa ga je uporabiti za čas izvajanja tistih šolskih dejavnosti, ki potekajo izven šolskega prostora, kot so šola v naravi, ekskurzije, izleti, ogledi. Po presoji strokovnih delavcev šole se za motečega učenca lahko organizira tudi spremstvo enega od staršev ali organiziranje nadomestne dejavnosti oz. programa v šoli.

- **Začasna ukinitve ali mirovanje nekaterih pravic učencu**

Ukrep je povezan z večkratnimi kršitvami šolskih pravil pri dejavnostih ali ugodnostih, ki jih šola nudi učencu izven predpisanih dejavnosti in standardov. Učencu se lahko ukine status, prepove zastopanje šole (na tekmovanjih, otroškem parlamentu ipd.) ali ukine funkcija v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev. Ukinitve pravic učencu izreče razrednik na predlog pedagoških delavcev. Pri tem pridobi mnenje razrednega učiteljskega zbora in se posvetuje s šolsko svetovalno službo ter z vodstvom šole.

Individualizirani vzgojni načrt učenca se oblikuje za tiste učence, ki potrebujejo posebno pozornost in strokovno pomoč. Je plod sodelovanja med učenci, starši in strokovnimi delavci. Učencem pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih (nemoteno učenje, varnost ...), sprememb na področju učenja in vedenja. V primeru nesodelovanja staršev šola pripravi načrt sama.

Individualizirani vzgojni načrt učenca vključuje:

- jasen opis problema;
- jasen opis ciljev učenja in vedenja;
- načrt ustreznih pomoči in posebnih vzgojnih dejavnosti;
- strinjanje učenca, staršev in strokovnih delavcev glede lastnih nalog, izhajajočih iz načrta;
- način spremljave izvajanja načrta;
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

4.2. Vzgojni opomini

Vzgojni opomini se izrekajo skladno z določbami 60. f člen ZOsn.

- Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi šole (določeni z vzgojnim načrtom šole in s pravili šolskega reda) ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.
- Učencu se lahko vzgojni opomin v posameznem šolskem letu izreče največ trikrat.
- Za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, šola pripravi individualizirani vzgojni načrt.

- Šola lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu v istem šolskem letu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev.

Posamezni ukrepi oziroma kombinacija ukrepov se uporabljaj smiselno glede na naravo in motive kršitve, razvojne posebnosti učenca in glede na okolje, v katerem učenec živi.

4.3. MOTEČE VEDENJE PRI POUKU – KORAKI VZGOJNEGA UKREPANJA

- Ob kršitvah učitelj opozori učenca.
- Če opozorilo ne zaleže, zapiše zaznamek ali poseben daljši zapis razredniku. Med odmorom ali po pouku obvesti razrednika.
- V izjemnih primerih odstrani učenca iz razreda, ga zaposli, zanj pa poskrbi drugi strokovni delavec. Učitelj še isti dan preveri delo učenca izven razreda in se pogovori z njim o vzrokih motečega vedenja.
- Učitelj lahko predlaga vzgojni ukrep.

V primeru kršitev razrednik:

1. razišče kršitev in se pogovori z vsemi udeleženci;
2. naredi uradni zaznamek;
3. še isti dan obvesti starše;
4. poskrbi za ustrezne vzgojne ukrepe;
5. o teh obvesti učenca, starše, učitelja (pri katerem je prišlo do kršitve), po potrebi tudi svetovalno službo in vodstvo šole;
6. poskrbi, da učenec opravi dogovorjene obveznosti v zvezi s kršitvijo;
7. v primeru vzgojnega opomina ravna v skladu s 60. f členom ZOsn.

5. ORGANIZIRANOST UČENCEV

Učenci so organizirani v oddelčne skupnosti, skupnost učencev šole in šolski parlament.

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov. Zlasti:

- sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole in pravil šolskega reda ter izvajajo sprejete dogovore;
- obravnavajo učni uspeh v oddelku;

- organizirajo medsebojno pomoč pri učenju in pomoč sošolcem v različnih težavah;
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja;
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti;
- organizirajo različne oblike dežurstva (v skladu s sprejetim hišnim redom in z dogovorjenim letnim načrtom dežurstev);
- sodelujejo pri organizaciji različnih akcij in prireditev;
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Skupnost učencev šole sestavljajo učenci iz oddelčnih skupnosti. Učenci oddelčne skupnosti praviloma izberejo dva predstavnika v skupnost učencev šole. Le-ta pod vodstvom mentorja opravlja različne dejavnosti za izboljšanje medsebojnih odnosov, spodbuja čut za druge ljudi (v solidarnostnih akcijah), zaznava nasilje, poniževanje, zatiranje učencev idr.

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov se določi glede na število oddelkov v šoli. Šolski parlament skliče mentor (ravnatelj) skupnosti učencev šole.

6. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Zamujanje in odsotnost od pouka

- Če učenec trikrat zamudi k pouku, razrednik obvesti starše.
- Odsotnost starši opravičijo osebno ali v pisni obliki najkasneje v petih delovnih dneh po prihodu učenca v šolo.
- Če razrednik ni obveščen o vzroku izostanka v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, šola obvesti starše o izostanku učenca in jih pozove, da sporočijo vzrok izostanka.
- Če starši kljub obvestilu iz prejšnje alineje izostanka ne opravičijo, ga razrednik šteje za neopravičenega.
- Če učenec izostane zaradi bolezni več kot pet šolskih dni, lahko razrednik zaprosi za uradno zdravniško potrdilo o upravičenosti izostanka.
- Če razrednik dvomi v verodostojnost opravičila, o tem obvesti starše oziroma zdravnika, ki naj bi ga izdal.
- Če ugotovi, da je opravičilo lažno, izostanka ne opraviči in ustrezno ukrepa.
- Če je učenec opravičen športne vzgoje oz. izbirnega predmeta s športnega področja, je njegova prisotnost pri teh urah obvezna. Učenec lahko opravlja vse zadolžitve, ki ne ogrožajo njegovega zdravja.

6.1. Napovedana odsotnost

- Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovedo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.
- Starši oddajo vlogo za napovedano odsotnost na predpisanem obrazcu šole razredniku vsaj teden dni pred planirano odsotnostjo. Starši in učenci so dolžni poskrbeti za to, da učenec v najkrajšem možnem času uredi zvezke in nadomesti primanjkljaj in tako ob vrnitvi nemoteno nadaljuje s šolskim delom.
- Učenec, ki manjka pri uri, pri kateri bi bil napovedano ocenjen ali pa ima vnaprej dogovorjeno obveznost, se z učiteljem predhodno dogovori o nadomestnem terminu za ocenjevanje ali opravljanje obveznosti.
- Učitelj ali drugi delavec, ki pripravlja šolsko aktivnost, o udeležbi in odsotnosti učencev obvesti razrednika oz. učitelje najkasneje tri dni pred izvedbo. Za udeležbo oz. odsotnost učencev obvezno predhodno pridobi soglasje staršev.
- Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu izostanek od pouka, daljši od pet dni.

6.2. Oprostitev sodelovanja iz zdravstvenih razlogov

- Učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri posameznih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela v šoli.
- Starši morajo razredniku predložiti mnenje in navodilo zdravstvene službe. Razrednik o tem obvesti druge strokovne delavce šole.
- Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora pri tej uri prisostvovati in opraviti naloge, ki ne ogrožajo njegovega zdravstvenega stanja in jih sme opraviti v skladu z navodili zdravstvene službe.

6.3. Neopravičeni izostanki

- Če učenec neopravičeno izostane od 1 do 5 ur, prejme ustno opozorilo razrednika. Razrednik o izostanku obvesti starše.
- V primeru 6 ali več neopravičenih ur razrednik opravi svetovalni razgovor z učencem in starši. Učenec prejme tudi alternativni ukrep po presoji strokovnega delavca in svetovalne službe.
- V primeru občasnih neopravičenih izostankov nad 12 ur oziroma strnjenih neopravičenih izostankov nad 18 ur razrednik opravi svetovalni razgovor z učencem in starši. Učenec prejme vzgojni opomin. Izdelava se individualiziran vzgojni načrt za učenca z dodatnimi ukrepi za odpravljanje neopravičenih odsotnosti. Obvesti se CSD.

Za **neopravičen izostanek** se šteje neopravičena odsotnost učenca pri pouku in dejavnostih obveznega programa. Neopravičeni izostanki so občasni, če učenec izostaja le pri urah pouka posameznih predmetov, ali strnjeni, če izostanek traja več ur ali šolskih dni zaporedoma.

Izostanke učenca **učitelji evidentirajo**, razrednik pa o izostankih obvesti starše. V izjemnih primerih in po proučitvi vseh okoliščin lahko ravnatelj v sodelovanju z razrednikom in svetovalno službo odloči, da se izostanek učenca ne bo obravnaval kot neopravičeni izostanek, če oceni, da je vzrok izostanka take narave, da učenec potrebuje pomoč oz. svetovanje.

7. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Osnovna šola sodeluje z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev.

Šola na tem področju sodeluje s starši tako, da jih obvešča o zdravstvenih pregledih in o zdravstvenih težavah ali poškodbah njihovih otrok v času bivanja v šoli.

Učence in starše na različne načine osvešča o zdravem načinu življenja.

Šola deluje preventivno in osvešča učence o škodljivosti in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač, uživanja drog in drugih poživil, spolnega nadlegovanja, spletnega nasilja ter drugih oblik nasilja. Šola osvešča učence o njihovih pravicah in dolžnostih ter o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja ali zlorabe, spletnega nasilja ter nasilja v družini. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

8. VELJAVNOST ŠOLSKEGA REDA OŠ MOZIRJE

Šolski red prične veljati 1. 10. 2023. Z dnem uveljavitve novega Šolskega reda preneha veljavnost Šolskega reda OŠ Mozirje z dne 23. 6. 2022.

S Šolskim redom se seznanijo vsi delavci in učenci šole, starši in drugi obiskovalci.

Petra Klepec, univ. dipl. psihologinja,
ravnateljica